

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18270

Θέμα 233^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 506-525**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΝ. *Ἄλλ' ἢ τυραννὶς πολλὰ τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κάξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἅ βούλεται.*
- ΚΡ. *Σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὄρας.*
- ΑΝ. *Ὅρωσι χοῦτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.*
- ΚΡ. *Σὺ δ' οὐκ ἐπαιδῆ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς;* 510
- ΑΝ. *Οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχχνους σέβειν.*
- ΚΡ. *Οὐκοῦν ὄμαιμος χά καταντίον θανάων;*
- ΑΝ. *Ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταύτου πατρός.*
- ΚΡ. *Πῶς δῆτ' ἐκείνω δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν;*
- ΑΝ. *Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ καταθανῶν νέκυς.* 515
- ΚΡ. *Εἴ τοί σφε τιμᾶς ἐξ ἴσου τῶ δυσσεβεῖ.*
- ΑΝ. *Οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ᾤλετο.*
- ΚΡ. *Πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστάς ὑπερ.*
- ΑΝ. *Ὅμως ὁ γ' Αἰδῆς τοὺς νόμους ἴσους ποθεῖ.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῶ κακῶ λαχεῖν ἴσος.* 520
- ΑΝ. *Τίς οἶδεν εἰ κάτωθεν εὐαγῆ τάδε;*
- ΚΡ. *Οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.*
- ΑΝ. *Οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.*
- ΚΡ. *Κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή.* 525

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Οὐ γὰρ τοι δοῦλος, ... οὐκ ἄρξει γυνή.****(Μονάδες 30)**

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

(Τιμώ τον Πολυνείκη.) Γιατί δεν σκοτώθηκε σαν δούλος, αλλά σαν αδελφός.

ΚΡΕΩΝ

(Σαν αδελφός σκοτώθηκε) προσπαθώντας όμως να υποτάξει αυτήν εδώ τη χώρα ενώ ο άλλος (σκοτώθηκε) υπερασπίζοντάς την.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο Άδης όμως επιθυμεί (αξιώνει) οι νόμοι να είναι ίσοι για όλους.

ΚΡΕΩΝ

Μα ο καλός δεν είναι στην ίδια θέση με τον κακό, ώστε να λάβει την ίδια τιμή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ποιος γνωρίζει αν αυτά (αυτές οι διακρίσεις) είναι δίκαια στον Κάτω Κόσμο;

ΚΡΕΩΝ

Ποτέ βέβαια ο εχθρός δεν είναι φίλος, ούτε κι όταν πεθάνει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Εγώ δεν γεννήθηκα για να συμμερίζομαι το μίσος, αλλά για να αγαπώ μαζί με άλλους.

ΚΡΕΩΝ

Όταν λοιπόν πας στον Κάτω Κόσμο, αν πρέπει να αγαπάς, αγάπα εκείνους' όσο όμως εγώ είμαι ζωντανός, γυναίκα δεν θα κυβερνήσει.

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των όρων: ήθος, λέξη, διάνοια.

(Μονάδες 10)

- ✓ Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.
- ✓ Η **λέξη** είναι τα εκφραστικά μέσα, η ποικιλία των εκφραστικών τρόπων, ό,τι σήμερα καλούμε ύφος. Με ξεχωριστό γλωσσικό πλούτο και σχήματα κάθε τραγικός ποιητής ντύνει τις ποιητικές του ιδέες.
- ✓ Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. όρῶ	α) ὄμαιμος
2. βούλομαι	β) αἰσχόνομαι

3. <i>ἐπαιδοῦμαι</i>	γ) <i>πράττω</i>
4. <i>ὀμόσπλαχνος</i>	δ) <i>θέλω</i>
5. <i>δρῶ</i>	ε) <i>ἐπαίρομαι</i>
	στ) <i>βλέπω</i>
	ζ) <i>ἀπρακτῶ</i>

(Μονάδες 5)

1. στ)
2. δ)
3. β)
4. α)
5. γ)

Περисσεύουν τα ε) και ζ).

β) αντίδραση, οφθαλμός, απώλεια, αχαριστία, αφύσικος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

αντίδραση → δρᾶν
οφθαλμός → ὀρᾶς, ὀρῶσι
απώλεια → ὤλετο
αχαριστία → χάριν
αφύσικος → ἔφυν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος